DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh24688>

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 11.07.2019
Yayın Tarihi: 31.12.2019

Article Type: Research article
Submitted: 11.07.2019
Publishing date: 31.12.2019

Atıf Bilgisi / Reference Information

Karacakız, H. & Dinçer, N. (2019). Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği). *Journal of History School*, 43, 1629-1650.

BELEDİYELERİN DÜZENLEMİŞ OLDUKLARI REKREASYON ALANLARININ FİZİKSEL AKTİVİTEYE UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA (KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ÖRNEĞİ)¹

Harun KARASAKIZ² & Nevzat DİNÇER³

Öz

Bu çalışmanın amacı; Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesinin rekreatif amaçlı yapmış olduğu fiziksel aktivite mekânlarının halk tarafından ne amaçlı kullanıldığı ve halkın bu alanları değerlendirmeleri amaç olarak yapılmıştır. Araştırmaya Kahramanmaraş ilinde ikamet eden kişiler yer almaktadır. Bu çalışmada önce mevcut literatür taraması yapılmış ve konuyla ilgili bilgiler verilmiştir. Araştırmada kişilerin rekreasyon alanlarını değerlendirmek için geliştirilmiş olan fiziksel aktivite mekan değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmasında SPSS 22 IBM istatistik paket program kullanılmıştır. Veriler ortalama ve standart sapma olarak özetlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda; Kahramanmaraş belediyesinin rekreatif amaçlı yapmış olduğu fiziksel aktivite amaçlı mekânların fiziksel

¹ Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rekreasyon Yönetimi Ana bilim Dalında Doktor Öğretim üyesi Nevzat Dinçer Danışmanlığında “Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Batman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, BATMAN

³ Dr. Öğr. Üyesi Batman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, nevzat.dincer@batman.edu.tr, [Orcid: 0000-0003-2415-9449](https://orcid.org/0000-0003-2415-9449)

aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılmayı engelleyen unsurların cinsiyet ve medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Fiziksel aktiviteye katılmayı engelleyen unsurlar alt boyutunda ise yaş, meslek ve katılımcıların aktiviteye ayırmış oldukları zaman değişkeninde anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Belediyelerin rekreasyon alanlarının yeterli olup olmadığı, katılımcıların gelir durumu, aktiviteye kimlerle katıldığı, serbest zaman süresinin yeterli olup olmadığı, rekreasyon faaliyetlerine yönlendiren sebepler ve katılımcılarda bıraktığı etkiler değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak belediyelerin halkın istek ve arzuları doğrultusunda rekreasyon alanları fiziksel aktiviteye uygun hale getirmek için gerekli çalışmaları ve alt yapıyı oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Fiziksel Aktivite, Rekreasyon, Rekreasyon Alanları

Physical Activity of Recreation Areas Organized by Municipalities a Research on Eligibility (Kahramanmaraş Metropolitan Municipality Sample)

Abstract

The aim of this study is to determine in what purposes the people use the recreation facilities and physical activity places that are built by Kahramanmaraş Metropolitan Municipality. The study included individuals residing in Kahramanmaraş Initially former studies on the study are reviewed and information related to the topic are provided. The physical activity site assessment scale, which was developed to evaluate the recreational areas of the people, was used in the study. SPSS 22 IBM statistical package program is used in evaluation and calculation of the obtained data. The data is summarized in terms of means and standard deviations. As a result of the analysis; it is seen that there is a significant difference between the physical activity site selection and the factors that prevent participation in physical activity by the gender and marital status variables. In sub-factors affecting the prevention on participating the activities, age, occupation and the time spent on the activities are found to be significantly different. On the other hand, no significant difference is observed in the adequacy of the recreation facilities of municipalities, income of the participants, with whom they enroll in activities, the adequacy of free time for activities, reasons for tendency to recreation activities and their effects on the participants. Consequently, municipalities should settle recreation infrastructure according to the expectations of the individuals and they should also do the required studies to do so.

Keywords: Municipality, Physical Activity, Recreation

GİRİŞ

Tarih boyunca sağlık çalışanlarının büyük çoğunluğu, sedanter bireylerin aktif bireylere göre hastalıklara daha çok maruz kaldıklarını

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

gözlemlemişlerdir (Özer, 2010). Sağlık anlayışı, insanlık tarihinin bütün safhalarında insanların dünyaya bakış açılarından ve yaşam tarzlarından doğrudan etkilenmiş ve ona göre yönlendirilmiştir (Kanbir, 2001). Bunun yanında spor; büyüme çağındaki çocuklar için, hem bedensel sağlık ve fiziksel gelişme yönünden, hem de ruh sağlığı bakımından yararlı ve gereklidir (Genç, Ghazwan ve Kılınçarslan, 2018). Özellikle gelişmiş ülkelerde sağlığı koruma amaçlı spor yapmanın ne denli etkili olduğunun keşfedilmesi, sporun bir yaşam tarzı olarak ele alınmasına neden olmuştur (Mengütay ve diğ., 2002). Ayrıca ülkemizde oldukça büyük potansiyele sahip çocukların spora yönlendirilmesinin sağlanması ve spor dallarına özgü performans özellikleri ve beceri seviyelerinin ortaya çıkartılması önem arz etmektedir (Genç ve diğ., 2018).

Spor kavramıyla dolaylı veya doğrudan ilişki içerisinde olan “boş zaman” ve “serbest zaman” terimleriyle ilgili alan yazında bir kavram kargaşası bulunmaktadır fakat bu iki kavram çoğu zaman birbirinin yerine kullanılmaktadır. Serbest zaman, bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan veya bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteği ile seçeceği bir etkinlikle uğraştığı, özgürce, istediği gibi kullanabildiği zaman olduğu gibi (Bakır, 1990), kişinin yaşamını sürdürebilmek ya da yaşamın çalışma saatleri, uyuma ve yeme içme gibi fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayabilmek için eskilerinin ise modernize edilmesine yönelik çalışmalara girişmişlerdir.

Bu bağlamda büyükşehir ve ilçe belediyeleri, park ve bahçeler müdürlüğü altında 5393 sayılı kanuna ve aynı kanunun ilgili mevzuat kanunlarına dayanılarak hazırlanan “Park ve Bahçeler Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği” kapsamında; il ve ilçe sınırlarında yetişkinlerin, gençlerin ve çocukların rekreasyonel etkinliklerine hizmet etmesi amacı ile parklar dahilinde yürüyüş ve koşu yolları, bisiklet yolları ve kondisyon parkları tahsis etmek ve bunların bakım onarım ve iyileştirme çalışmalarını yapmaktadır. Ülke genelinde belediyeler tarafından inşa edilen bu park ve rekreasyon alanları içerisinde yer alan özellikle fiziksel aktivite amaçlı kullanılan yürüyüş ve koşu yolları, bisiklet yolu ve kondisyon parklarından bireylerin yoğun bir şekilde yararlandığı belirtilmektedir (Yerlisu ve diğ., 2012). Son yıllarda yapımında gözle görülür bir artış olan ve adını sıklıkla duyduğumuz rekreasyon alanlarına fiziksel aktivite amaçlı gelen kişilerin serbest zamanlarını hangi faaliyetlerle değerlendirecekleri bireylerin cinsiyetine, yaşına, gelirine, fiziki yapısına, kişilik yapısına, eğitimine, yeteneklerine, sahip olduğu olanaklara, aile içindeki etkileşimlerine, içinde bulunulan sosyal çevrenin sahip olduğu değerlere, yaşanılan yerdeki imkânlarla ve coğrafi özelliklere, tercih edilen etkinlik

türlerine, alt kültür özelliklerine bağlı olarak çeşitlilik gösterebilir (C Demir ve N Demir, 2006). Bu nedenle park ve rekreasyon alanlarını fiziksel aktivite amaçlı kullanan bireylerin demografik özelliklerine bağlı olarak değişen tercihlerinin ve önceliklerinin bilinmesi önemlidir.

Park ve rekreasyonel alanlarındaki spor ve fiziksel aktivite alanları, çocuk oyun alanları, piknik ve dinlence alanları gibi aktif yaşam alanları yerel yönetimleri doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yerel yönetimler gelişme çağındaki çocuk ve gençlerin ileride daha sağlıklı bireyler olmaları kadar yetişkin ve yaşlıların da daha uzun, sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürmeleri konusunda önemli bir misyonu üstlenmiştir (Yaman, 2010).

Mobley (2006) yerel yönetimlerin, rekreasyon, park ve serbest zaman hizmetleri bakımından misyon ve hedeflerinin, toplumdaki tüm fertlerin sadece çalışma yaşamlarında değil, aynı anda serbest zamanlarındaki etkinlikler sürecinde de yaşam kalitelerini artırmak olduğu görüşündedir. İnsanların ise örgütsel beklenti ve ihtiyaçlarını bir yönetim sistemi olmadan gerçekleştirmeleri mümkün değildir. Yerel bir topluluğun ortak gereksinimlerini karşılamak maksadı ile oluşturulan, karar organları direkt halk tarafından seçilen, demokratik ve özerk bir yönetim kademesi ve kamusal örgütlenme modeli şeklinde tanımlanan yerel yönetimler (Bozkurt ve Ergun, 1998), kültürel ve rekreatif aktivitelerin artması, kültürel demokrasinin gerçekleşmesi ve rekreasyon tesislerinin hayata geçirilmesi noktasında büyük sorumluluk taşımaktadır (Köktaş, 2004).

Topluma en iyi şekilde spor hizmeti verilmesinde spor tesislerinin niteliği (Karataş ve ark, 2011) spor ve fiziksel aktivitelere katılım sağlayan insanların sosyalleşmeleri açısından da önemlidir (Akyol ve İlkım, 2018). İnsanların serbest zamanlarında fiziksel aktivite mekânlarında katıldıkları rekreatif etkinlikleri inceleyen birçok çalışma olmakla birlikte fiziksel aktivite mekânlarını sorgulayan çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir. Serbest zaman etkinliklerine katılım; bireylerin arkadaşlık ve dostluk bağlarını güçlendirmekte, sosyal ilişki ve etkileşimini arttırmaktadır (İlkım, 2018). Bu çalışmanın kullanılması ile birlikte ülkemizde günden güne gelişerek yenilenen park ve rekreasyon alanlarının fiziksel aktivite amaçlı kullanılmasında etkili olan nedenlerin belirlenmesi ve kullanıcıları bu alanda kısıtlayan unsurların tespiti, mevcut alanların çağdaş koşullara kavuşturulmasında ve yeni alanların yapılmasında dikkate alındığı takdirde, planlama ve idari kısımlarda alınacak kararlar, yeni alanların kullanımında memnuniyet düzeyini artırıcı etki sağlayabilir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tüm bu bilgiler ışığında kentlerde yaşayan insanların, yoğun iş yükleri, geçim kaygıları, sağlıklı olma ve sağlıklı kalma endişeleri, ailecek veya bireysel olarak güvenle zaman geçirerek mutlu bireyler olmaları noktasında onlara sunulabilecek en ekonomik ve kolay ulaşılabilir alanların, kentsel açık alanlarda yerel yönetimlerin özellikle belediyelerin oluşturdukları park ve rekreasyon alanları olduğu görülmektedir. Aynı zamanda halkın, serbest zamanlarında nitelikli şekilde zaman geçirebilmeleri yasalarla da güvence altına alınmıştır. Modernleşen ve büyüyen Türkiye kapsamında belediyelere düşen görev ve sorumluluk ise büyüktür. Çocuk, yaşlı, çalışan, emekli tüm kentli bireylerin psikolojik ve fizyolojik anlamda park ve rekreasyon alanlarında gördükleri faydanın boyutu göz önünde bulundurulduğunda, bu alanların kullanım süreleri, kullanıcı türleri, ne sıklıkla kullanıldığı, en çok tercih edilen alanların hangilerinin olduğu gibi değişkenlerin belirlenerek; mevcut park ve rekreasyon alanlarının yeterliliğinin belirlenmesi ve yapılması düşünülen bu tür alanların proje aşamasının dikkate alınması gerekmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesinin park ve bahçeler müdürlüğüne ait 19 park, rekreasyon, piknik ve mesire alanı oluşturmaktadır. Araştırmamızın örneklemini ise belediyenin fiziksel aktivite amaçlı kullanım için tahsis ettiği 9 adet rekreasyon alanına gelen kişiler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan kişilere rastgele random sistemine göre belirlenmiştir. Katılımcılara rekreasyon hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra ankete konu hakkında bilgi kişi ve kişiler tarafından yönlendirilerek katılımları sağlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada park ve rekreasyon alanı kullanıcıları için Chavez ve Shiness (2009) tarafından geliştirilen Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması bu araştırma kapsamında Gümüş, Alay Özgül ve Karakılıç (2015) tarafından yapılan kişilerin gittikleri mekânı, fiziksel aktivite mekânı olarak seçmelerinde etken olan nedenleri sorgulayan, iki faktörlü Fiziksel Aktivite Mekânı Değerlendirme Ölçeği (FAMDÖ) kullanılmıştır.

Fiziksel aktivite mekânı seçimi alt boyutu, park ve rekreasyon alanlarına fiziksel aktivite amaçlı gelen insanların, geldikleri mekânı, fiziksel aktivite mekânı olarak seçmeye iten unsurları ölçmektedir ve 15 maddeden

oluşmaktadır. Fiziksel aktiviteye katılım sıklığını engelleyen unsurlar alt boyutu ise, kişilerin park ve rekreasyon alanlarına fiziksel aktivite için katılım sıklıklarını engelleyen unsurları ölçmektedir ve 18 maddeden oluşmaktadır. Toplam 33 maddeden oluşan ölçek 5'li Likert türünde olup, 1-5 arasına derecelendirilmiştir (1:Çok Önemli, 2:Önemli, 3:Fark etmez, 4:Önemsiz, 5:Çok Önemsiz).

Verilerin Analizi

Verilerin istatistiksel analizi SPSS 22 Paket programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmaya katılanlara ait tanımlayıcı bilgiler yüzde ve frekans olarak verilmiştir. Ölçek alt boyutlarının varyans homojenliğine göre ikili gruplar için Independent Samples T-Testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında ise One Way Anova kullanılmıştır, farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığının tespit edilmesinde ise Post Hoc testlerden Tukey HSD kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1.

Park ve rekreasyon alanlarını fiziksel aktivite mekanı olarak seçmenizde etkili olan ve bu alanlarda fiziksel aktiviteye katılımınızı engellediği düşünülen bazı sorulara ait soruların Cronbach's Alpha değerleri

Ölçek	Soru Sayısı	Cronbach's Alpha
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	15	0,91
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	18	0,90
Ölçek Toplamı	33	0,93

Tablo 1’de Park ve rekreasyon alanlarını fiziksel aktivite mekanı olarak seçmenizde etkili olan ve bu alanlarda fiziksel aktiviteye katılımınızı engellediği düşünülen bazı sorulara ait soruların Cronbach's Alpha değerleri verilmiştir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tablo 2.

Araştırmaya Katılımcıların Demografik Dağılımları

		N	%
Cinsiyet	Kadın	72	35,1
	Erkek	133	64,9
Eğitim Durumu	İlkokul	17	8,3
	Ortaokul	26	12,7
	Lise	84	41,0
	Ön lisans	21	10,2
	Lisans	51	24,9
	Yüksek Lisans	6	2,9
Yaş	20 Yaş ve altı	55	26,8
	21-25 yaş	34	16,6
	31-35 yaş	30	14,6
	36-40 yaş	24	11,7
	41-45 yaş	33	16,1
	51 Yaş ve üstü	29	14,1
Medeni Durumu	Bekâr	103	50,2
	Evli	94	45,9
	Dul	8	3,9
Aylık Gelir	1300TL ve altı	69	33,7
	1301-1600 TL	46	22,4
	1601-1900 TL	42	20,5
	1901 TL ve üstü	48	23,4
Çocuk Sayısı	Yok	110	53,7
	1 Çocuk	25	12,2
	2 Çocuk	30	14,6
	3 Çocuk	24	11,7
	4 Çocuk ve üzeri	16	7,8
Meslek Çeşidi	Çalışmıyor	9	4,4
	İşçi	83	40,5
	Memur	31	15,1
	Esnaf	7	3,4
	Öğrenci	63	30,7
	Serbest Meslek	8	3,9
	Emekli	4	2,0
	Toplam	205	100,0

Tablo 2’de Araştırmaya katılımcıların demografik dağılımları verilmiştir. % 35,1 (72 kişi) ile kadınlar, % 64,9 (133 kişi) ile erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde % 41,0 (84 kişi) ile en yüksek

katılımı sağladıkları görülmektedir. En az katılımı ise %2,9 (6 kişi) nin yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir. Katılımcıların homojen dağılım sağladıkları görülmektedir. 20 yaş ve altı katılımcıların %26,8 (55 kişi) ile en çok katılım sağladıkları tespit edilmiştir. Ankete katılan katılımcıların % 50,2 (103 kişi) sinin bekâr %45,9 (94 kişi) nin evli %3,9 (8 kişi) nin ise boşanmış oldukları görülmektedir. Katılımcılar arasında homojen bir dağılım göstermektedir. Katılımcıların % 33,7 (69 kişi) nin gelirinin 1300 Türk Lirası ve altında oldukları görülmektedir. Diğer değişkenler arasında homojen bir dağılımın olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların çoğunluğunu çocuğu olmayan katılımcılar oluşturmaktadır. Diğer değişkenler arasında homojen bir dağılım görülmektedir. Katılımcıların meslekleri incelendiğinde % 40,5 (83 kişi) nin işçi, %30,7 (63 kişi) nin öğrenci en az katılımın ise emekli grubundan olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3’ de Araştırmaya katılanların rekreasyonel faaliyetlere ait sorulara verdiği cevapların yüzde, frekans bilgileri verilmiştir. Katılımcıların Kahramanmaraş Belediyesinin rekreasyonel alanlarının yeterli olduğunu % 49,3 (101 kişi), %50,7 (104 kişi) nin ise yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların çoğunluğu %65,4 (134 kişi) nin belediyenin rekreasyonel faaliyetlerine haftada bir katıldıklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılanların Rekreasyonel faaliyetlere katılmanız sırasında ne kadar vaktinizi ayırdıkları incelendiğinde 1 saat vakit ayıranların %38 (75 kişi) ile en yüksek oranda katılım sağladıkları, 3saat ile %14,1 (29 kişi) ile en az katılım sağladıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların Haftalık sahip olduğunuz serbest zaman süresinin kendilerine göre yeterliliği incelendiğinde %26,3 (54 kişi) kararsız oldukları görülmektedir. Serbest zaman etkinliklerine kimlerle katıldıkları sorusu incelendiğinde ailesi ile katıldığının ifade eden katılımcıların % 35,6 (73 kişi) ile en yüksek katılıma sahip oldukları tespit edilmiştir. Uzman kişilerin denetiminde katıldığını ifade eden katılımcılar ise % 32,2 (66 kişi) oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıları rekreasyon faaliyetlerine yönelten sebeplerin neler olduğu incelendiğinde sosyal bir ortam olduğu için katıldığının ifade eden % 22,4 (46 kişi) olarak tespit edilmiştir. Yeteneklerine uygun olduğunu düşünen kişilerin oranı ise %5,4 (11 kişi) nin olduğu görülmektedir. Katılımcıların Rekreasyon faaliyetleri sizde ne gibi etkiler bırakıyor sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde rekreasyonel faaliyetlere katılımın %32,3 (66 kişi) için eğlenceli, dinlendirici ve heyecan verdiğini ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tablo 3.

Araştırmaya Katılanların Rekreasyonel Faaliyetlere Ait Sorulara Verdiği Cevapların Yüzde, Frekans Bilgileri

		N	%
Belediyelerin rekreasyon alanları yeterli mi?	Evet	101	49,3
	Hayır	104	50,7
Ne sıklıkla rekreasyonyon faaliyetlere katılmaktasınız?	Her gün	13	6,3
	2 Günde 1	21	10,2
	3 Günde 1	37	18,0
	Haftada 1	134	65,4
Rekreasyonel faaliyetlere katılmanız sırasında ne kadar vaktinizi ayırmaktasınız?	1 saat	78	38,0
	2 Saat	62	30,2
	3 Saat	29	14,1
	4 Saat ve üzeri	36	17,6
Haftalık sahip olduğunuz serbest zaman süresinin size göre yeterliliğini değerlendiriniz.	Kesinlikle Yetersiz	53	25,9
	Yetersiz	39	19,0
	Ne yeterli Ne yetersiz	54	26,3
	Yeterli	45	22,0
Serbest zaman etkinliklerine kimlerle katılırsınız?	Kesinlikle Yeterli	14	6,8
	Yalnız	48	23,4
	Ailem ile	73	35,6
	Uzman kişi ile	66	32,2
Sizleri rekreasyon faaliyetlerine yönelten sebepler nelerdir?	Diğer	18	8,8
	Yeteneklerime uygun olduğu için	11	5,4
	İlgi alanlarıma hitap ettiği için	28	13,7
	Arkadaşlarımla birlikte olduğum için	43	21,0
	Sosyal bir ortam olduğu için	46	22,4
	Eğitici ve yararlı olduğu için	17	8,3
	Sağlık açısından yararlı olduğu için	29	14,1
	Herhangi bir sebebi yok	31	15,1
Rekreasyon faaliyetleri sizde ne gibi etkiler bırakıyor?	Eğitimime katkı sağlıyor	8	3,9
	Bilgi ve kültürümü artırıyor	20	9,8
	Sosyal bir statü kazandırıyor	16	7,8
	Sağlığuma iyi geliyor	32	15,6
	Eğlenceli, dinlendirici ve heyecan veriyor	66	32,2
	Stresimi azaltıyor	33	16,1
	Herhangi bir etkisi yok	30	14,6
	Toplam	205	100,0

Tablo 4.

Cinsiyet Değişkenin Alt Boyutlara Ait Sonuçları

Alt boyut	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	P
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Kadın	72	24,28	6,73	-3,05	*0,03
	Erkek	133	28,29	9,89		
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Kadın	72	31,01	8,56	-3,41	*0,00
	Erkek	133	36,36	11,69		

*p<0,05

Tablo 4’ de Cinsiyet değişkenin alt boyutlara ait sonuçları verilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde değişkenler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Farklılıkların fiziksel aktivite mekânı seçiminde erkeklerin kadınlara göre daha seçici oldukları tespit edilmiştir. Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde erkeklerin kadınlara göre daha fazla engelleyen unsurların olduğu görülmektedir.

Tablo 5.

Belediyelerin Rekreasyon Alanları Yeterlimi? Sorusuna Verilen Cevaplara Ait Sonuçları

Alt boyut	Belediyelerin rekreasyon alanları yeterli mi?	N	Ortalama	SS	t	p
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Evet	101	28,11	9,29	1,87	,06
	Hayır	104	25,73	8,81		
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Evet	101	35,49	10,72	1,29	,19
	Hayır	104	33,50	11,19		

*p<0,05

Tablo 5’de Belediyelerin rekreasyon alanları yeterlimi? Sorusuna verilen cevaplara ait sonuçlar verilmiştir. Kahramanmaraş belediyesinin rekreasyon faaliyetleri için yapmış olduğu alanların katılımcıların fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde değişkenler arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6.

Fiziksel Aktivite Mekân Değerlendirme Ölçeğine Ait Alt Boyutların Yaş Değişkenine Göre Anova Sonuçları

Alt boyut	Yaş	N	Ortalama	SS	F	p	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	20 yaş ve altı	1	55	27,12	6,15	2,29	0,05
	21-25 yaş	2	34	25,44	6,72		
	31-35 yaş	3	30	23,00	6,83		
	36-40 yaş	4	24	29,58	12,03		
	41-45 yaş	5	33	29,45	12,00		
	51 Yaş ve üstü	6	29	27,06	10,56		
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	20 yaş ve altı	1	55	33,34	5,87	2,64	*0,02
	21-25 yaş	2	34	29,94	8,61		
	31-35 yaş	3	30	35,96	15,23		
	36-40 yaş	4	24	39,29	14,85		
	41-45 yaş	5	33	36,51	9,67		
	51 Yaş ve üstü	6	29	34,17	11,88		
	Toplam	205	34,48	10,98			

*p<0,05

Tablo 6’da Fiziksel aktivite mekân değerlendirme ölçeğine ait alt boyutların yaş değişkenine göre anova sonuçları verilmiştir. Fiziksel aktivite mekân seçimi ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar ile yaş değişkenleri incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmektedir. Farklılık incelendiğinde 21-25 yaş aralığındaki katılımcılar ile 41-45 yaş aralığındaki katılımcılar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 41-45 yaş aralığındaki katılımcıların 21-25 yaş aralığındaki katılımcılara göre Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurların daha fazla olduğunu ifade etmektedirler.

Tablo 7’de Fiziksel aktivite mekân değerlendirme ölçeğine ait alt boyutların medeni duruma göre anova sonuçları verilmiştir. Medeni durum değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde değişkenler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Fiziksel aktivite mekân seçimi değişkeni incelendiğinde dul katılımcıların evli ve bekâr katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde ise evli katılımcılar ile dul katılımcılar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 7.

Fiziksel Aktivite Mekân Değerlendirme Ölçeğine Ait Alt Boyutların Medeni Duruma Göre Anova Sonuçları

Alt boyut	Medeni Durum	N	Ortalama	SS	F	p	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Bekâr	1	103	26,50	8,33	4,25	,01*
	Evli	2	94	28,03	9,87		
	Dul	3	8	18,62	3,33		
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Bekâr	1	103	35,49	10,34	3,45	,03*
	Evli	2	94	38,09	12,85		
	Dul	3	8	28,12	4,38		
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 8.

Fiziksel Aktivite Mekân Değerlendirme Ölçeğine Ait Alt Boyutların Gelir Durumuna Göre Anova Sonuçları

Alt boyut	Gelir Durumu	N	Ortalama	SS	F	p	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	1300TL ve altı	1	69	27,3971	6,47876	,800	,495
	1301-1600 TL	2	46	28,0652	12,10583		
	1601-1900 TL	3	42	25,2619	9,18657		
	1901 TL ve üstü	4	48	26,5000	8,96566		
	Toplam	205	26,8971	9,10931			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	1300TL ve altı	1	69	34,5507	7,09087	1,701	,168
	1301-1600 TL	2	46	39,1957	14,11952		
	1601-1900 TL	3	42	37,4048	15,19637		
	1901 TL ve üstü	4	48	35,5000	10,09950		
	Toplam	205	36,4000	11,57440			

*p<0,05

Tablo 8’de Fiziksel aktivite mekân değerlendirme ölçeğine ait alt boyutların gelir durumuna göre anova sonuçları verilmiştir. Katılımcıların gelir durumları değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde değişkenler arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tablo 9.

Fiziksel Aktivite Mekân Değerlendirme Ölçeğine Ait Alt Boyutların Meslek Grubuna Göre Anova Sonuçları

Alt boyut	Meslek	N	Ortalama	SS	F	p	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Çalışmıyor	1	9	27,22	8,39	,56	,75
	İşçi	2	83	27,50	10,87		
	Memur	3	31	24,74	11,01		
	Esnaf	4	7	24,57	4,11		
	Öğrenci	5	63	27,67	5,93		
	Serbest Meslek	6	8	25,75	7,62		
	Emekli	7	4	24,50	1,73		
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Çalışmıyor	1	9	37,22	15,40	2,92	,01*
	İşçi	2	83	40,06	14,24		
	Memur	3	31	32,03	10,80		
	Esnaf	4	7	33,71	3,98		
	Öğrenci	5	63	34,87	6,31		
	Serbest Meslek	6	8	32,00	8,22		
	Emekli	7	4	30,00	2,30		
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 9'da Fiziksel aktivite mekân değerlendirme ölçeğine ait alt boyutların meslek grubuna göre anova sonuçları verilmiştir. Katılımcıların mesleklerinin fiziksel aktivite mekânı seçimi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Meslek değişkenine göre Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde ise işçiler ile memurlar arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10.

Rekreasyonel Faaliyetlere Katılmanız Sırasında Ne Kadar Vaktinizi Ayırmaktasınız? Sorusuna Ait Cevapların Anova Sonuçları

Alt boyut		N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	1 saat	1	78	27,73	11,22	1,40	,24
	2 Saat	2	62	25,27	5,93		
	3 Saat	3	29	25,93	7,71		
	4 Saat ve üzeri	4	36	28,61	9,28		
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	1 saat	1	78	37,92	13,80	3,74	,01*
	2 Saat	2	62	32,91	7,99		
	3 Saat	3	29	35,24	8,72		
	4 Saat ve üzeri	4	36	40,02	12,15		
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 10’da Rekreasyonel faaliyetlere katılmanız sırasında ne kadar vaktinizi ayırmaktasınız? Sorusuna ait cevapların anova sonuçları verilmiştir. Katılımcıların rekreasyonel faaliyetlere ne kadar vakit ayırdıkları incelendiğinde fiziksel aktivite mekânı seçimi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Rekreasyonel faaliyetlere katılımı engelleyen unsurlar değişkeni incelendiğinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 1 saat vakit ayıranlar ile 2 saat vakit ayıranlar ile 2 saat zaman ayıranlar ile 4 saat ve üzeri zaman ayıranlar arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Tablo 11’de Serbest zaman etkinliklerine kimlerle katılırsınız? Sorusuna ait cevapların anova sonuçları verilmiştir. Ankete katılan katılımcıların serbest zaman etkinliklerine kimlerle katıldıkları değişkeni incelendiğinde Fiziksel aktivite mekânı seçimi, Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tablo 11.

Serbest Zaman Etkinliklerine Kimlerle Katılırsınız? Sorusuna Ait Cevapların Anova Sonuçları

Alt boyut		N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Yalnız	1 48	28,04	11,20	1,31	,27	-
	Ailem ile	2 73	26,32	10,10			
	Uzman kişi ile	3 66	25,84	6,15			
	Diğer	4 18	29,94	7,05			
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Yalnız	48	36,56	13,93	2,06	,10	-
	Ailem ile	73	37,05	13,40			
	Uzman kişi ile	66	34,18	6,70			
	Diğer	18	41,44	9,48			
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 12.

Haftalık Sahip Olduğunuz Serbest Zaman Süresinin Size Göre Yeterliliğini Değerlendiriniz. Sorusuna Verilen Cevapların Anova Sonuçları

		N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Kesinlikle Yetersiz	1 53	24,79	7,67	1,73	,14	-
	Yetersiz	2 39	27,76	10,32			
	Ne yeterli Ne yetersiz	3 54	27,26	9,92			
	Yeterli	4 45	29,00	8,87			
	Kesinlikle Yeterli	5 14	24,28	6,66			
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Kesinlikle Yetersiz	1 53	35,49	12,57	1,17	,32	-
	Yetersiz	2 39	37,56	10,84			
	Ne yeterli Ne yetersiz	3 54	36,07	11,69			
	Yeterli	4 45	38,40	11,60			
	Kesinlikle Yeterli	5 14	31,42	8,00			
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 12’de Haftalık sahip olduğunuz serbest zaman süresinin size göre yeterliliğini değerlendiriniz. Sorusuna verilen cevapların Anova sonuçları verilmiştir. Katılımcıların haftalık yapmış oldukları serbest zaman sürelerinin yeterli olup olmadıkları değerlendirilmelerinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Tablo 13.

Sizleri Rekreasyon Faaliyetlerine Yönelten Sebepler Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevaplara Ait Anova Sonuçları

		N	Ortalama	SS	f	P	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Yeteneklerime uygun olduğu için	1	11	30,54	5,48		
	İlgi alanlarıma hitap ettiği için	2	28	26,60	9,49		
	Arkadaşlarımla birlikte olduğum için	3	43	27,88	6,61		
	Sosyal bir ortam olduğu için	4	46	25,06	9,35	1,72	,11
	Eğitici ve yararlı olduğu için	5	17	29,47	5,90		
	Sağlık açısından yararlı olduğu için	6	29	23,79	4,16		
	Herhangi bir sebebi yok	7	31	28,74	14,71		
	Toplam	205	26,89	9,10			
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Yeteneklerime uygun olduğu için	1	11	35,00	9,95		
	İlgi alanlarıma hitap ettiği için	2	28	35,67	10,70		
	Arkadaşlarımla birlikte olduğum için	3	43	35,32	7,41		
	Sosyal bir ortam olduğu için	4	46	36,56	13,67	1,52	,17
	Eğitici ve yararlı olduğu için	5	17	40,64	13,89		
	Sağlık açısından yararlı olduğu için	6	29	32,62	7,95		
	Herhangi bir sebebi yok	7	31	40,00	14,66		
	Toplam	205	36,40	11,57			

*p<0,05

Tablo 13’de Sizleri rekreasyon faaliyetlerine yönelten sebepler nelerdir? Sorusuna verilen cevaplara ait anova sonuçları verilmiştir. Katılımcılara sizleri rekreasyonel faaliyetlere yönlendiren sebepler nelerdir değişkeni ile Fiziksel aktivite mekânı seçimi, Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

Tablo 14.

Rekreasyon Faaliyetleri Sizde Ne Gibi Etkiler Bırakıyor? Sorusuna Verilen Cevaplara Ait Anova Sonuçları

		N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlılık Düzeyi
Fiziksel aktivite mekânı seçimi	Eğitimime katkı sağlıyor	1	8	32,25	16,08		
	Bilgi ve kültürümü artırıyor	2	20	26,70	6,54		
	Sosyal bir statü kazandırıyor	3	16	22,31	6,17		
	Sağlığima iyi geliyor	4	32	26,78	7,77	1,48 ,18	-
	Eğlenceli, Dinlendirici ve heyecan veriyor	5	66	26,16	8,25		
	Stresimi azaltıyor	6	33	27,93	9,97		
	Herhangi bir etkisi yok	7	30	28,66	11,03		
	Toplam		205	26,89	9,10		
Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar	Eğitimime katkı sağlıyor	1	8	40,12	15,21		
	Bilgi ve kültürümü artırıyor	2	20	35,05	9,15		
	Sosyal bir statü kazandırıyor	3	16	30,37	8,95		
	Sağlığima iyi geliyor	4	32	34,78	9,22	1,36 ,23	-
	Eğlenceli, Dinlendirici ve heyecan veriyor	5	66	38,42	12,39		
	Stresimi azaltıyor	6	33	36,75	10,18		
	Herhangi bir etkisi yok	7	30	36,40	14,23		
	Toplam		205	36,40	11,57		

*p<0,05

Tablo 14’de Rekreasyon faaliyetleri sizde ne gibi etkiler bırakıyor? Sorusuna verilen cevaplara ait anova sonuçları verilmiştir. Rekreasyonel faaliyetlerin katılımcılarda ne gibi etkiler bıraktığı sorusu ile Fiziksel aktivite mekânı seçimi, Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde hizmet sektörünün ne kadar çok önemli olduğunu düşünüldüğünde Beden eğitimi ve Spor Yüksek Okulu ve Spor Bilimleri Fakültelerinin Rekreasyon bölümlerinin bu sektörün gelişiminde çok önemli bir yere sahip olduğunu ve katkı sağladığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bölümlerin rekreasyon bölümleri, hizmet sektörünün eğitilmiş ve kalifiyeli elamanları

yetiştiren kurumların en önemlilerindendir. Rekreasyon bölümlerinden mezun olan rekreasyon liderlerinden, insanların boş zamanlarını daha etkin bir şekilde değerlendirmesi ve fiziksel aktivite düzeylerinin artırılması konusunda etkili çalışmalar ve projeler ortaya koymaları beklenmektedir. Bu alanda eğitim alan rekreasyon liderlerinin; hem bir diyetisyen gibi beslenme bilgisine, bir sağlık uzmanı gibi ilkyardım bilgisine, bir antrenör gibi antrenman program bilgisine, bir öğretmen ve psikolog gibi pedagojik ve iletişim becerisine, bir muhasebe uzmanı gibi bütçe gibi maddi konulara, bir yönetici gibi bilgi, beceri ve deneyime sahip olup, kendi alanında yeterli bilgilere sahip olması gerekmektedir. Bu donanımına sahip olan rekreasyon liderler her zaman rekreasyon alanında bir adım önünde olurlar.

Rekreasyon bölümlerinin öğretmenlik, yöneticilik, antrenörlük bölümlerinin bir bütünü olarak görebiliriz. Buradan mezun olan öğrencilerinde ileride bu alanda başarılı olabilmeleri kendilerini eğitimleri boyunca fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönden geliştirerek öz liderlikleriyle mümkündür. Rekreasyon eğitimi alan bireylerin değişen durumlara ayak uydurabilmeleri, bu alanda yapmaları gereken araştırma ve incelemeleri yapmaları ve kendilerini çağın gerektirdiği şekilde hazırlamaları, almış oldukları eğitim sayesinde gelişecek olan iç motivasyon ile liderlik becerilerine etki edecek faktörlerle mümkün olabilir (Öcal, 2014).

Literatür incelendiğinde yapılan bu çalışma ile benzerlikler gösteren çalışmaların olduğu görülmektedir. Gülser (2017)’de yapmış olduğu çalışmada metropol kentlerde rekreasyon sunumu ve kullanım sorunları, İzmit kenti örneğinde katılımcılara haftalık sahip olduğunuz boş zaman süresinin yeterliliği sorulduğunda % 30.2 normal olduğu, %17. ise kesinlikle yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışmamızda ise haftalık sahip olunan serbest zaman süresinin yeterliliği homojen bir dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Gülser (2017) yapmış olduğu çalışmada Araştırmaya katılan katılımcıların boş zaman etkinliklerine kimlerle katıldıkları sorulduğunda en fazla %43,41 ile “eş ve çocukları ile katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bizim çalışmamızda da serbest zaman etkinliklerine kimlerle katıldıkları sorulduğunda katılımcılar %35,6 ile aileleri ile katıldıklarını ifade etmişlerdir. Sonuçlar incelendiğinde yapılan bu çalışma ile paralellik gösterdiği görülmektedir.

Mersinli (2009) yapmış olduğu çalışmada yerel yönetimlerde spora yönelik rekreasyon hizmetleri büyükşehir belediyeleri personellerin kendi kurumlarındaki rekreasyonel faaliyet yapma sıklığı konusundaki görüşlerine bakıldığında, haftada bir ve ayda birden fazla seçeneklerinin % 29.4 ‘er oranla çoğunluğu oluşturmakta olduğu görülmektedir. Çalışmamızda ise katılımcıların

Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği)

çoğunluğu %65,4 (134 kişi)'nin belediyenin rekreasyonel faaliyetlerine haftada bir katıldıklarını ifade etmişlerdir. Mersinlinin çalışmasında personelin rekreasyonel çalışmaları yeterli olup olmadığı sorusuna vermiş oldukları cevaplar oranı % 72' ve 103 kişi yetersiz bulmuştur. 24 kişi ise bazı zamanlarda yeterli olduğunu ifade etmiştir. Bizim çalışmamızda ise rekreasyonel çalışmaların yeterli olup olmadığı %49,3 yeterli ve %50,7 yetersiz oranı ile homojen bir dağılım göstermektedir.

Booth ve ark. (2000)'de yapmış oldukları çalışmada 60 yaş ve üzerindeki 449 yetişkinde kendi rapor ettikleri fiziksel aktivite, sosyal, kognitif durum ve algılanan çevresel faktörleri değerlendirmişler, erkeklerin kadınlardan önemli olarak daha fazla fiziksel olarak aktif olduklarını, fiziksel aktiviteye katılımın daha çok yaşla ilgili olduğunu, yüksek özgüven, arkadaşlar ve ailenin aktiviteye düzenli katılımı, yürüyüş için güvenli güzergâhların olması, yerel tesislere erişimin önemli olarak aktif olmayla ilişkili olduğunu belirlemişlerdir. Kırsal kesimde sedanter yaşayan yaşlı kadınlarda fiziksel aktivitenin, eğitim, medeni durum, özgüven, algılanan stres, sosyal destek ve algılanan mahalle güvenliği ile pozitif ilişkili, yaş, depresif belirtiler, bireysel olarak algılanan kaldırımlar, algılanan trafik ile ters ilişkili olduğu bildirilmiştir. Çalışmamızda ise cinsiyet değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde fiziksel aktivite mekânı seçiminde erkeklerin kadınlara göre daha seçici oldukları tespit edilmiştir. Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar incelendiğinde erkeklerin kadınlara göre daha fazla engelleyen unsurların olduğu görülmektedir.

Gümüş (2012) cinsiyet değişkenine göre yapmış olduğu çalışmada Fiziksel aktivite amaçlı park ve rekreasyon alanlarına gelen kişilerin bu alanlarda fiziksel aktivitelere katılmama nedenlerine ilişkin ölçek puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulmuştur. Aynı çalışmada cinsiyet açısından Fiziksel aktivite mekân seçiminde araştırmacımız farklılık bulamamıştır. Çalışmamızda ise cinsiyet değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılmayı engelleyen unsurlar değişkeninde de farklılık tespit edilmiştir. Fiziksel aktiviteye katılmama nedenleri ile Gümüş'ün çalışmasındaki değişken çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Gümüş (2012) Fiziksel aktivite amaçlı park ve rekreasyon alanlarına gelen kişilerin mekân seçimi ve fiziksel aktivitelere katılmama nedenlerine ilişkin ölçek puanlarında medeni duruma göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Çalışmamızda ise medeni durum değişkenine göre fiziksel aktivite mekân seçimi ve fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar

incelendiğinde değişkenler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Gümüş'ün çalışması ile yaptığımız çalışma ile paralellik göstermemektedir.

Mersinli (2009) yerel yönetimlerde spora yönelik rekreasyon hizmetleri ve büyükşehir belediyelerinin rekreasyonel faaliyetlere olan yaklaşımlarını değerlendirilmesi isimli çalışmasında beş tane büyükşehir belediyesi personellerine rekreasyon faaliyetlerinin sonucunda en büyük beklentinin % 44.8 oranla “toplumsal huzuru sağlamak” olarak belirtmişlerdir. Bu saptamayı % 19.6 ile “suç oranının azalması”, % 18.2 oran ile de “zihinsel ve fiziksel sağlık” olarak tespit etmiştir. Çalışmamızda ise katılımcılara rekreasyonel faaliyetlerin sizde ne gibi etkiler bıraktığı sorusu ile Fiziksel aktivite mekânı seçimi, Fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen unsurlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Çalışmamızla Mersinli (2009) yaptığı çalışma arasında homojen bir dağılım göstermektedir.

Sonuç olarak belediyelerin rekreasyonel faaliyetlere önem vermeleri ve Fiziksel aktivite amaçlı park ve rekreasyon alanlarına gelen kullanıcıları kısıtlayan veya geldikleri alanı fiziksel aktivite mekânı olarak tercih etmelerinde etkili olan unsurların belirlenmesi, park ve rekreasyon alanı planlayıcılarının mevcut park ve rekreasyon alanlarını bu doğrultuda revize etmesi ve yeni yapılacak park ve rekreasyon alanlarında çalışmamızdaki kriterlerin dikkate alınması fiziksel amaçlı park ve rekreasyon alanların halkın istek ve arzularına göre kurulmasına ışık tutacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Akyol, B., İlkım, M. (2018). Socialization of disabled people with sports activities and their problem encountered in participating in sports activities. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 20(2), 100-104.
- Bakır, M. (1990). *Rekreasyon ve Turizm İlişkisinin Turizm Politikalarının Oluşturulmasındaki Önemi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Booth ML, Owen, N., Bauman, A., Clavisi O. & Leslie E. (2000). Social-cognitive and perceived environment influences associated with physical activity in older Australians. *Prev Med*, 31(1):15-22.
- Bozkurt, Ö. & Ergun, T. (1998). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. Ankara: TODAİE.
- Demir, C. & Demir N. (2006). Bireylerin Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmalarını Etkileyen Faktörler ile Cinsiyet Arasındaki İlişki: Lisans

- Belediyelerin Düzenlemiş Oldukları Rekreasyon Alanlarının Fiziksel Aktiviteye Uygunluğu Üzerine Bir Araştırma (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Örneği) Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama. *Ege Akademi Bakış Dergisi*, 6(1), 36-51.
- Genç H, Ghazwan K.A. & Kılınçarslan, G. (2018). Comparison of Physical Fitness of Turkish and İraqi Sedentary Boys. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 20(3): 344- 347.
- Genç H., Kılınçarslan G., Kayantaş, İ. & Bayrakdar A. (2018). Investigation of Some Performance Characteristics and Handball Talent Levels of Male and Female Students. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 20(3): 277-282.
- Gülser, F.Y. (2017) *Metropol Kentlerde Rekreasyon Sunumu ve Kullanım Sorunları, İzmit Kenti Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Gümüş H., Alay, Ö. S. & Karakılıç, M. (2015). Fiziksel Aktivite Mekânı Değerlendirme Ölçeği (FAMDÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe*, 2015, 26 (1), 1–8
- Gümüş, H. (2012). Fiziksel Aktivite İçin Park ve Rekreasyon Alanlarına Gelen Kullanıcıların Mekân Seçimini ve Fiziksel Aktiviteye Katılımını Etkileyen Faktörler. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ankara.
- İlkım, M. (2018). *Spor Bilimleri Alanında Yenilikçi Yaklaşımlar*, Kadir Pepe, Özgür Karataş (ED) Zihinsel Engelli Bireylerin Rekreatif Etkinliklere Katılımı ve Sosyalleşmeleri bölümü içinde, 50. Gece Kitaplığı, Ankara.
- Karataş, Ö., Yücel, A.S., Karademir, T. & Karakaya Y.E. (2011). Malatya’da Sporun Yaygınlaştırılması Açısından Spor Tesislerinin Yeterlilik Düzeyinin İncelenmesi, *Spor Bilimleri Dergisi*, 22 (4), 154–163.
- Kanbir, O. (2001). *Sporda Sağlık Bilinci ve İlk Yardım*. (2. Baskı.) Bursa: Ekin Kitabevi
- Mengütay, S., Demir, A. & Coşan, F. (2002). *Olimpiyatlar İçin Sporcu Kaynağı Projesi, Türkiye’de Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Uygulama Modeli*, Temel Spor Eğitimi. 1. Baskı. İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, Eğitim Yayınları No:
- Mersinli, D. (2009). Yerel Yönetimlerde Spora Yönelik Rekreasyon Hizmetleri ve Büyükşehir Belediyelerinin Rekreasyonel Faaliyetlere Olan Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Antalya.

- Mobley, T. A. (2006). Yerel yönetimlerin halkın rekreasyon ve park ihtiyaç ve hizmetlerini karşılamadaki rolü. Fiziksel Aktivite Sağlıklı Yaşam ve Yerel Yönetimler Sempozyumu. Tepebaşı.
- Öcal, M. (2014). *Aktif Muğla Bireysel Araştırma Projesi*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
- Özer, K. (2010). *Fiziksel Uygunluk*. 3. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Stanis, S. A.W., Schneider, I. E, Chavez, D.J. & Shinew, K.J. (2009). Visitor Constraints to Physical Activity in Park and Recreation Areas: Differences by Race and Ethnicity. *Journal Of Park And Recreation Administration* 27, 78- 95.
- Yaman, N. (2010). Belediyelerde Görevli Spor Uzmanlarının Mesleki Doyum Düzeylerinin Araştırılması (Ankara İli Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Sakarya
- Yerlisu Lapa, T., Varol, R., Tuncel, E.F, Ağyar, E. & Certel, Z. (2012). *Belediyeye Ait Park Alanlarını Sportif Amaçlı Kullanan Bireylerin Katılımlarının ve Beklentilerinin İncelenmesi: Bornova Örneği*. 1. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi: Antalya